

قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی

مصوب 9/5/1365

- ماده 1 -** پیش از شروع انتخابات از سوی شورای نگهبان پنج نفر از افراد مسلمان و مطلع و مورد اعتماد (به عنوان هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات) با اکثریت آراء انتخاب و به وزارت کشور معرفی میشوند.
- تبصره 1 -** از پنج نفر عضو هیأت مرکزی نظارت حداقل يك نفر باید عضو شورای نگهبان باشد که ریاست هیأت را یکی از اعضاء شورای نگهبان بهعهده خواهد داشت.
- تبصره 2 -** رسمیت جلسات هیأت نظارت با حضور دو سوم اعضاء میباشد.
- ماده 2 -** هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات میتواند برای انجام مسئولیت محوله محل کار خود را در وزارت کشور قرار دهد و هیأتهاي نظارتاستان و حوزههاي انتخابیه نیز میتوانند محل کار خود را در استانداريها، فرمانداريها و بخشداريها قرار دهند.
- ماده 3 -** هیأت مرکزی نظارت بر کلیه مراحل و جریانهاي انتخاباتي و اقدامات وزارت کشور در امر انتخابات و هیأتهاي اجرائي و تشخیصصلاحیت نامزدهاي نمایندگي و حسن جریان انتخابات نظارت خواهد کرد.
- ماده 4 -** کیفیت نظارت بر انتخابات به شرح زیر انجام میشود:
- الف - از طریق گزارشهاي وزارت کشور و بازرسیهاي آن
- ب - از طریق اعزام بازرسان مستقل در صورت لزوم برای رسیدگي به شکایات مربوط به هیأتهاي اجرائي و مباشرین وزارت کشور (رسیدگي بهشکایات انتخابات با رعایت مواد قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی از وظایف هیأت . (اجرائي مرکز حوزه انتخابیه میباشد
- ج - از طریق رسیدگي نهایی به شکایات و پروندهها و مدارك انتخابات
- د - از طریق تعیین ناظر در تمام هیأتهاي مربوط به انتخابات
- تبصره -** هیأتهاي نظارت شورای نگهبان میتوانند از کارمندان دولت جهت نظارت بر انتخابات کمک بگیرند
- ماده 5 -** هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات باید در هر استان هیأتي مرکز از پنج نفر با شرایط مذکور در مواد 1 و 2 جهت نظارت بر انتخابات آن استان تعیین کند
- هیأتهاي اجرائي استان موظفند هیأت مذکور را در جریان کلیه امور انتخابات آن استان بگذارند و نظرات این هیأت در همه موارد مربوط به انتخاباتقطعیت دارد به جز موارد زیر
- ابطال یا توقف کل انتخابات يك حوزه انتخابیه - 1
- ابطال یا توقف انتخابات شعبي که در سرنوشت انتخابات تأثیر تعیینکننده دارد - 2
- رد صلاحیت داوطلبان نمایندگي مجلس که باید به تأیید هیأت مرکزی نظارت برسد - 3
- تبصره -** رد صلاحیت محرمانه به اطلاع داوطلب میرسد که در صورت اعتراض وي قبل از اعلام لیست داوطلبان واجد صلاحیت رد صلاحیتباید به تأیید شورای نگهبان نیز برسد
- ماده 6 -** هیأت نظارت استان با موافقت هیأت مرکزی باید برای هر حوزه انتخابیه هیأتي مرکب از سه نفر با شرایط مذکور در مواد 1 و 2 جهتنظارت بر انتخابات حوزه مربوطه تعیین کند
- تبصره -** در استانهايي که انتخابات تنها در يك حوزه به تأخیر افتاده یا فقط در يك حوزه امکانپذیر است تعیین هیأت نظارت استان ضرورت نداردو هیأت سه نفره نظارت بر آن حوزه انتخابیه توسط هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات تعیین میشوند
- ماده 7 -** هیأتهاي نظارت سه نفره موظفند افرادی را که واجد شرایط مذکور در ماده 1 میباشدند، جهت نظارت بر حوزههاي فرعي انتخابات کنند
- ماده 8 -** در تمام مدتي که انتخابات برگزار میشود، هیأت مرکزی نظارت در تمام کشور و هیأت پنج نفره استانها و هیأتهاي سه نفره حوزههايانتخابیه بر کیفیت انتخابات نظارت کامل دارند و در هر مورد که سوء جریان یا تخلفي مشاهده کنند، به فرمانداران و بخشداران اعلام و آنان موظفند بنا بهنظر هیأتهاي مذکور طبق قانون انتخابات در رفع نواقص اقدام کنند هیأتهاي نظارت در صورتي که مقامات وزارت کشور نظرات آنان را ملحوظ ندارندمراتب را به شورای

نگهبان گزارش خواهند کرد.

ماده 9 - هیأت مرکزی نظارت ابتداء بدون این که شکایتی از سوء جریان انتخابات برسد، باید با بررسی و دقت در گزارشهایی که وزارت کشور یا هیأت‌های نظارت از تفصیل جریان انتخابات میدهند، اعلام نظر نماید.

ماده 10 - هیأت مرکزی نظارت حق ابطال انتخابات یا متوقف ساختن آنرا ندارد. فقط باید مدارک حاکمی از عدم صحت یا لزوم متوقف ساختن آن را برای شورای نگهبان بفرستد تا شورا در مورد ابطال یا متوقف کردن آن نظر بدهد.

ماده 11 - نظر شورای نگهبان در مورد ابطال یا توقف انتخابات قطعی و لازمالاجرا است.

ادامه انتخابات در حوزههایی که از طرف شورای نگهبان متوقف گردیده، بدون اعلام نظر قانونی شورای نگهبان وجه قانونی ندارد و جز شورای نگهبان هیچ مقام و مرجع دیگری حق ابطال یا متوقف کردن انتخابات را ندارد.

ماده 12 - در مواردی که هیأت سه نفره نظارت حوزه انتخابیه نتایج انتخابات يك یا چند صندوق شعب اخذ رأی را منطبق با قانون تشخیص ندهد، موضوع را با ذکر دلیل از طریق فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه در هیأت اجرایی محل مطرح خواهد کرد. در صوتی که هیأت اجرایی مذکور نظریات سه نفره را نپذیرفتند مراتب به هیأت پنج نفره استان احاله خواهد گردید و نظر این هیأت قطعی و لازمالاجرا است و در مواردی که هیأت نظارت استان وجود ندارد، به هیأت مرکزی احاله خواهد شد.

ماده 13 - در کلیه مواردی که هر يك از هیأت‌های اجرایی موظفند صورت جلسه یا نتیجه اقدامات خود را به وزارت کشور یا فرماندار یا بخشدار بدهند باید يك نسخه هم به هیأت نظارت سه نفره بدهند و در مواردی که امضای هیأت‌های اجرایی در قانون انتخابات پیشبینی شده است، امضای هیأت نظارت شورای نگهبان نیز لازم است.

ماده 14 - اعتبار لازم جهت نظارت شورای نگهبان بر انتخابات از محل اعتبارات انتخابات تأمین و پرداخت خواهد شد.

ماده 15 - وزارت کشور موظف است حداقل يك ماه قبل از صدور دستور انتخابات در هر يك از حوزه‌های انتخابیه مراتب را به اطلاع و تأیید شورای نگهبان برساند.

ماده 16 - این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا میباشد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و پنج تبصره در جلسه عصر روز پنجشنبه نهم مرداد ماه يك هزار و سیصد و شصت و پنج تصویب و در تاریخ 13/5/1365 به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی- اکبر هاشمی

قانون الحاق چند ماده به قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 9/5/1365 و الحاقیک تبصره به ماده (20) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 7/9/1378 مصوب 13/10/1378

ماده 1 - شورای نگهبان میتواند در هر يك از شعب اخذ رأی حسب تشخیص هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه، به تعداد مورد نیاز نماینده تعیین نماید.

ماده 2 - برگ رأی باید به مهر هیأت نظارت نیز ممهور باشد، و آرای بدون مهر مزبور جزء آراء باطله محسوب خواهد شد. و جزء آراء مأخوذه نخواهد بود.

ماده 3 - تعرفه‌های انتخابات از سه قسمت به شرح زیر تشکیل میشود:

- قسمت ثبت مشخصات رأی دهنده -1
- قسمت ویژه نظارت -2
- قسمت رأی -3

ماده 4 - اعضاء شعب اخذ رأی و ناظرین شورای نگهبان مشترکاً موظفند قسمتهای مختلف تعرفه‌های انتخابات را حفظ نموده و پس از شمارش آراء، چنانچه تعداد آراء ریخته شده در صندوق رأی با تعداد برگ ویژه نظارت تطبیق داشت، صورت جلسه مربوطه را تنظیم و کلیه آراء مردم را تحویل هیأت‌انجرائی مرکز حوزه انتخابیه و برگه‌های ویژه نظارت را تحویل هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه مربوطه بدهند.

تبصره - چنانچه تعداد برگه‌های رأی با برگه‌های ویژه نظارت تطبیق نداشت، با مبنا قرار دادن تعداد برگه‌های نظارت به قید قرعه با حضور اعضاء شعباخذ رأی و نماینده هیأت اجرایی و نظارت به همان تعداد از آراء صندوق کسر و جزء آراء مأخوذه نخواهد بود.

ماده 5 - بار مالی احتمالی اجرای این طرح از محل اعتبارات برگزارى انتخابات، و در صورت کمبود از محل ردیف (503001) بودجه سالیانه «هزینه‌های پیشبینی نشده جاری» و سایر امکانات موجود تأمین و پرداخت میگردد.

ماده 6 - تبصره زیر به عنوان تبصره (2) مکرر به ماده (20) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 7/9/1378 الحاق میگردد.

تبصره 2 مکرر - به منظور تسهیل امر نظارت و حفظ آراء واقعی مردم و جلوگیری از تضییع حقوق داوطلبان نمایندگی، چنانچه نامزدی در حوزه انتخابیه به تشخیص هیأت اجرایی یا نظارت برای عامه مردم ناشناخته و گمنام باشد ولی نام خانوادگی و یا نام و نام خانوادگی او مشابه نام خانوادگی و یا نام و نام خانوادگی یکی از داوطلبان سرشناس و معروف آن حوزه باشد، باید مشخصه‌های مانند شماره (كد)، شغل، محل سکونت، نام پدر و غیره برای او تعیین و در آگهی انتشار اسامی نامزدهای انتخاباتی درج گردد. آراء فاقد آن مشخصه، برای او منظور نخواهد شد.

فرد مذکور میتواند در تبلیغات انتخاباتی خود مشخصه تعیین شده را قید نماید و چنانچه در ایام تبلیغات انتخاباتی

اعلام انصراف نماید ، داوطلبه‌نام او میتواند قبل از روز انتخابات از طریق روزنامه و یا صدور اطلاعیه ادامه داوطلبی خود را برای رفع ابهام اعلام نماید

ماده 7 - این قانون پنج روز پس از تأیید شورای نگهبان لازمالاجراء میباشد

قانون فوق مشتمل برهفت ماده و دو تبصره در جلسه علنی روزدوشنبه مورخ سیزدهم دی ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و هشتم مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 13/10/1378 به تأیید شورای نگهبان رسیده است
رئیس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری

قانون استفساریه مواد (11) و (13) قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی ماده (19) قانون انتخابات ریاست جمهوری مصوب 9/3/1380

: ماده واحده

آیا منظور از مفاد ماده (19) قانون انتخابات ریاست جمهوری ناظر به شناسنامه عکسدار میباشد یا با توجه به 1 - فقدان قید عکسدار بودن برایشناسنامه منظور تنها ارائه شناسنامه معتبر جمهوری اسلامی ایران است و احراز هویت توسط مسؤولان شعبه صورت میگیرد؟

با توجه به ماده (11) قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری و با توجه به ماده (13) قانون - 2 نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی آیا منظور از امضاء ناظران صرفاً اعلام حضور ناظر در طول برگزاری انتخابات است یا امضاء ناظران به معنی تأیید روند اخذ رأیدر شعبه مربوطه تلقی میشود و چنانچه روند اخذ رأی اشکال یا ایرادی داشته باشد ناظر ضمن امضاء در ذیل صورت جلسه ایراد و اشکال را قیدمینماید؟
نظر مجلس

منظور تنها ارائه شناسنامه معتبر است و الزامی به عکسدار بودن شناسنامه نیست - 1

امضاء ناظران به منزله تأیید روند اخذ رأی است و اگر ایراد و اشکالی وجود داشته باشد ذیل صورت جلسه قید - 2
میشود. این تأیید نافی نظارتشورای نگهبان در بررسیهای نهائی نمیشود

مفاد این قانون (استفساریه) از تاریخ تصویب لازمالاجراء میباشد

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشتاد و هشتاد و هشتاد و هشتم مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 9/3/1380 به تأیید شورای نگهبان رسیده است
رئیس مجلس شورای اسلامی- مهدی کروی

source: <http://www.shora-gc.ir/portal/Home/ShowPage.aspx?>

Object=News&ID=c550a4f8-92a5-445b-

aa17-9202d8e13b96&LayoutID=61c9896a-

e021-475b-88b5-672814a0bee6&CategoryID=d63f5091-3bb8-4ed2-

acc6-492a995aae49